

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

50. Ad crucem Xau mir.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

diro sepultum carcere, quotidie mori. Audiuit clientem patronus beneficus multò etiam largius quām efflagitaret ; recreauit sua præsentia mōrentem, confirmauit ad patientiam triduani qui adhuc ipsi superebat carceris, post quem insperatō, contraque omnem expectationem, in libertatem amissam assertus est. Longè diuersos auaro Christiano impressit motus obiecta Xauerij species. Hic ædis quæstore quam Coulanī sacram habebat Sanctus claris illustrem miraculis, vela quædam altaris, & tintinnabulum, pecunia modicæ pignus accepérat. Sed breui coetus est reddere. Xauerius ipsemēt reperturus adstitit dormienti, vulnū irato, acerbè ac minaciter obiurgans ; nisi quantocytus in templum referret quod de illo in pignus non dubitarat admittere, grandi fœnore luitum : terribili somnio inhorrescetus euigilat, apertisque oculis Sanctum videt sublimē ab se auolantem.

Hæc per se præsens Xauerius confecit ; sed absque numero alia rerum partim suarum, partim sibi sacrarum ministerio, vel attractu. Pulvri ex fossa sepulcrali, qua Sanciani conditus est, segmentis castulae seu superpellicei & sacerdotalium ipsius vestium, chirographis nominis, oleo ad eius effigiem lucente, mensuris Goani illius sepulchri, breuiario, corona globulis, edita censemur innumera, probanturque iuridicis tabulis ab eo miracula. Cruces quibus passim littora insigniuit ut essent tetta marique conspicuæ, & venerabiles nauibus, ac viatoribus, colebantur velut gloria ipius trophæa, nec parcius ab Saracenis, & ethnicis quām à Christianis, appensa cerebant donaria, anathemat, & omnibus scilicet acceptam ad illas à sancto gratiam monumento affixo testantibus.

Præter has, Cotate nominatissima colebatur ex qua S. Xauerij prodigiosa illa pendebat tabula, cruxq; ipsa clara prodigiis, adhibitaque à S. Patre veluti propria in effectiōne continuā mirabilium beneficiorū. Ccepit eius occulta in lucem virtus se prodere, cum humata eo in templo foemina Coratensi, Christiana in speciem, re ipsa ethnicis peiori, crux palam in omnium oculis, improuisum cruorem sudauit, sed ea copia ut ramis quinque per truncum deflueret. Quo permoti ostento qui aderant, cum demulieris vita & moribus inuestigasset diligenter, magam, & magistrum beneficiorū, ac peculiari olim dicatam dæmoni compererunt, nullo animi pœnitentis inditio mortuam, dignam proinde cuius exscrabile cadaver sepeliretur asini sepultura, traditāque in prædam dæmoni bus anima, discerendum canibus iactaretur. Hinc multiplicis deinceps beneficiorū exercenda fons fuit Xauerio illa crux. Complexu solo, visum cæco restituit : contactu lethalem sanguinis eruptionem inhibuit ; piscatorem egenum periculose ægrotantem, qui præ illius tactu sacro, ethnicorum beneficia spuerat ; confessim restituit ; & præter alia sexcenta paralyticum sanauit, sed modo non raptim transcurrendo. Erat is Dominicus Gomez, in Lusitanorum præsidio Cocini miles, huic ad S. Francisci propugnaculum excubanti, repentina humorum eluviis partem corporis finistram ab usque capite ad pedes intercepit penitus sensuque orbavit,

50
Ad crucem
Xau mir.

ne linguae quidem intactis musculis, vt nisi difficile ac foedè balbutiens vocem quæ sat perciperetur non posset exculpere: hominem igitur id ætatis, & lœua corporis parte captum, & validissimâ quæque remedia, morbi pertinacia eludentem, communi sententia pro infanabili pronuntiauerant medici: quamobrem spes omnes in S. P. Franciscum transtulit quem venerabatur peculiari cultu, factusque certior Cocinensis Collegij Rectorem Antonium Toscanum de prodigiosa miraculis Cotatensi cruce, penes se assulam habere, eius ab eo fructillum obtinuit, quo in aquam deraſo, post *Pater & Ave* vt cumque recitatum aquam haurit, linguam signo crucis munitam pertentat, experiturque enodem, ac liberam vt olim fuerat priusquam paralyſi ligaretur. Soluto iam lingue vinculo, primo collum, deinceps brachia, & membra deinceps reliqua, motu defecta atque emortua, aqua eadem tingit, fugienteque ad aquæ contactus sigillatim malo, singula tam belle restituit, vt vñquam iuueni fuissent.

Cocini quoque Xauerij virtus prodigiosior cluxit in quadam ico-
ne, parte altera eius effigiem; altera Virginis exhibente, cum infan-
te inter brachia filio. Erat hæc in manibus Luciae Vellanzani, Ta-
muaio in Sinis oriundæ, virtute eximia viduæ, olimque ab sancto
Christi fidem edocet, ex qua de hisce miraculis cum iuridicè quære-
retur annos exegerat ætatis centum & viginti. Nullum obtulisses
tam inueteratum, & pernicacem morbum, membrana nulla curationis om-
nis expertia, quin illa momento persanaret, seu partes affectas ducta in
crucem iconem obſignans, seu aqua spargens qua iconem merserat, hac mo-
dò, nullis præterea, adiecta precula. *In nomine Iesu Christi, & P. Francisci
Xauerij, restituatur tibi sanitas.* Multos vidi (ait vñus pro testimonio.)
capite, manibus, pedibus, pessimè affectos, alios naribus frusta putri-
dæ carnis eiestantes, cum purulento, & intolerabili foetore; alios physi
ad pellem ossaque consumptos & cadaueribus concolores, meis inquam
oculis coram vidi tactu illius iconis repente sanatos. Natam infantem
septimestri partu, absque vlo vitæ indicio; aliam ex lapsu de gerulæ
brachiis morientem, contactu iconis, & Xauerij inuocatione, Lucia
momento restituit. Cæcam multos iam annos mulierem; mutum; sur-
dum; solutis paralyſi nervis, mensibus quindecim afflictam, icone in
crucem obſignauit, adspersit aqua post immissam in eam iconem & abs-
que vla mora, sensibus, vñique membrorum reddidit; qua earptim li-
basse sufficiat, vt tria citius describam, quæ describit suo diplomate Pon-
tifex, Beatorum honores Xauerio decernens. Gonzalo Rodriguez lauum
latus qua cordi imminent profundè abscesserat, altamque vomicam mul-
tos menses alebat; absterrebat tamen periculi lubricum chirurgos à ten-
tanda funditus mali sede, radiceque illius igni aut ferro extirpanda;
fore tutius arbitratis, tenuissima diæta & pharmaciis humorem illū excis-
care, sed iis tam nihil actum est ad claudendum vlcus, vt etiam in carci-
nodes descenderit; ex quo accerrimi cruciatus, affectus cardiaci, & con-
vulsii stomachi dolores affidui, quos inter contigit Deo sanationem miseri
parante